

blokboek

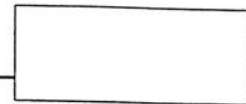
taal 7

antwoorden / dictees

Henri Arnoldus

Kinheim

1. Vul in! Tegenwoordige tijd.

<i>voeden</i>	De egel voedt zich met insecten.
<i>eten</i>	De kleintjes eten hun bord helemaal leeg.
<i>schaden</i>	Veel roken schaadt de gezondheid.
<i>vermoeden</i>	Ik vermoed , dat hij niet zal komen.
<i>bevinden</i>	Ik denk, dat hij zich in het buitenland bevindt .
<i>verheugen</i>	Verheug je je ook wel eens op een feestje?
<i>horen</i>	Horen jullie dat vreemde geluid ook?
<i>vinden</i>	Nee, dit vind ik kinderachtig.
<i>vinden</i>	Dus dat vindt je moeder ook?
<i>vertonen</i>	De goochelaars vertonen hun kunststukjes.

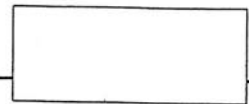

2. Schrijf in de eerste rij de persoonsvorm en in de tweede rij het onderwerp.

	<i>persoonsvorm</i>	<i>onderwerp</i>
Mijn vriend woonde vroeger in Brugge.	woonde	mijn vriend
Hij knutselde in zijn vrije tijd.	knutselde	hij
Mijn oom bezit een bierbrouwerij.	bezit	mijn oom
Zij legde het boek op de tafel.	legde	zij
Weet jij de oplossing van deze som?	weet	jij
Ik ontmoette hem in de tram.	ontmoette	ik
De agent hield het publiek op een afstand.	hield	de agent
Ik waarschuw je voor die jongen.	waarschuw	ik

3. Schrijf het meervoud op.

kers	- kersen	stad	- steden
prins	- prinsen	baan	- banen
kous	- kousen	smid	- smeden
spons	- sponzen	leeuwerik	- leeuweriken
kans	- kansen	havik	- haviken
tas	- tassen	kievit	- kieviten
lat	- latten	monnik	- monniken
dag	- dagen	prinses	- prinsessen
vat	- vaten	notaris	- notarissen
schip	- schepen	zee	- zeeën
bospad	- bospaden	meeuw	- meeuwen

1. Vul in! Verleden tijd.

- stranden* Er **strandde** een schip op onze kust.
- beuken* De woeste golven **beukten** tegen de dijk.
- drijven* Er **dreven** veel schepen af.
- trachten* Roos **trachtte** op haar fiets tegen de wind in te rijden.
- branden* De jongen **brandde** van verlangen.
- lijden* De zieke **leed** ondraaglijke pijn.
- leiden* De man **leidde** een armoedig bestaan.
- besteden* **Besteedde** je wel genoeg zorg aan je werk?
- kleden* Mijn zuster **kleetde** zich keurig aan.
- houden* Waarom **hielden** jullie niet meer rechts?

2. Schrijf de zelfstandige naamwoorden achter de zinnen.

- Hij rende met een kloppend hart de trap af. - **hart, trap**
- De schooltas nam zij mee naar haar vriendin. - **schooltas, vriendin**
- De leraar fronste zijn wenkbrauwen. - **leraar, wenkbrauwen**
- Er lagen dauwdruppels op het gras. - **dauwdruppels, gras**
- De viswinkel verkocht nieuwe haring. - **viswinkel, haring**
- Er zit een roodborstje in onze tuin. - **roodborstje, tuin**
- De inbreker vlucht voor de politie. - **inbreker, politie**
- Schrijf die jaartallen in je schrift. - **jaartallen, schrift**

3. Vul het juiste voegwoord in.

- Denk je, **dat** het vanmiddag droog blijft?
- Ik neem in ieder geval mijn jas mee, **want** ik wil niet nat worden.
- Luister nog eens naar de radio, **of** we regen krijgen.
- Het gaat meestal regenen, **als** de lucht donker is.
- We kunnen niet op reis gaan, **omdat** mijn moeder ziek is.
- Weet je ook, **of** de wedstrijd doorgaat?

1. Zet deze zinnen in de verleden tijd. Werk nauwkeurig en netjes.

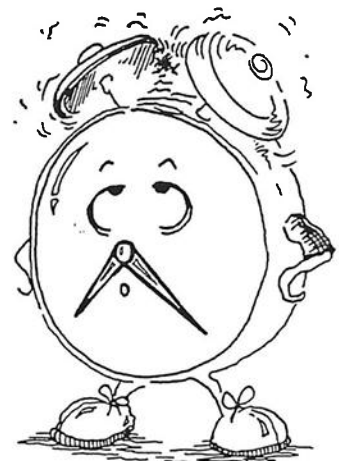
Ik groet de burgemeester.	Ik groette de burgemeester
Hij mist de trein.	Hij miste de trein.
Ze wast de vaat.	Ze waste de vaat.
Ik word niet kwaad.	Ik werd niet kwaad.
Ze zucht weer eens.	Ze zuchtte weer eens.
Ik klad op een blaadje.	Ik kladde op een blaadje.
Ze houdt haar mond.	Ze hield haar mond.
Ik snijd een plakje worst.	Ik sneed een plakje worst.
Je verliest je horloge.	Je verloor je horloge.
Jan krijgt een appel.	Jan kreeg een appel.

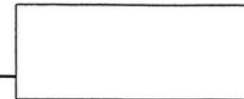
2. Schrijf de persoonsvorm achter de zinnen.

De klap klonk door de hele school.	- klonk
De dief zuchtte in de gevangenis.	- zuchtte
Hij maakt een onderaardse gang.	- maakt
De leeuw verslond zijn prooi.	- verslond
De auto rijdt over de verkeersbrug.	- rijdt
Wij logeren in een oud hotel.	- logeren
Snurk je ook zo als je slaapt?	- snurk
De slager sneed een flink stuk vlees af.	- sneed

3. Vul een voorzetsel in.

- Het vliegtuig komt **uit** een wolkenbank.
- Je moet niet **op** afbetaling kopen.
- In de winter staat het vee **op** stal.
- Zeg, neem **in** ieder geval een paraplu mee.
- Ja, ik neem hem **voor** alle zekerheid mee.
- Ik schrik **van** het scherpe geluid.
- De wekker stond net **buiten** mijn bereik.
- Je moet niet zo **met** je ogen knipperen.

1. Schrijf deze zinnen in de tegenwoordige tijd.

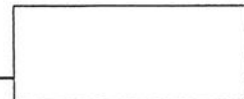
Vader luisterde naar de troonrede.	Vader luistert naar de troonrede.
De telefoniste antwoordde niet.	De telefonist antwoordt niet.
Het was elk jaar weer een groot feest.	Het is elk jaar weer een groot feest.
Waarom hield je het niet lang uit?	Waarom houd je het niet langer uit?
De chauffeur reed zeer goed.	De chauffeur rijdt zeer goed.
De agent onderzocht de auto.	De agent onderzoekt de auto.
Ik herinnerde me niets meer.	Ik herinner me niets meer.
Kende je de verkeersregels?	Ken je de verkeersregels?
Hij maakte zijn examen goed.	Hij maakt zijn examen goed.
Waarom blafte die hond toch zo?	Waarom blaft die hond toch zo?

2. Kun je het juiste woord invullen?

- Laat je toch niets op de **mouw** spelden.
Deze jongen wil me steeds een **poets** bakken.
Je moet dat niet op de lange **baan** schuiven.
De bange jongen koos het **hazenpad**.
De kinderen stonden te trappelen van **ongeduld**.
Beter een half **ei** dan een lege **dop**.
Je moet niet op alles ja en **amen** zeggen.
Je moet niet proberen mij de **les** te lezen.
Sta niet te lachen als een boer, die **kiespijn** heeft.

3. Zet de volgende woorden in alfabetische volgorde.

beuk - linde - eik - wilg	beuk - eik - linde - wilg
haver - rogge - gerst - tarwe	gerst - haver - rogge - tarwe
Theo - Bennie - Lotte - Anneke	Anneke - Bennie - Lotte - Theo
schol - haring - bot - kabeljauw	bot - haring - kabeljauw - schol
trompet - viool - piano - harp	harp - piano - trompet - viool
tafel - kleed - stoel - lamp	kleed - lamp - stoel - tafel

1. Zet de volgende zinnen in de verleden tijd.

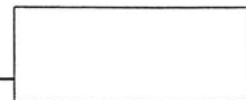
Ik ontdek nergens een toren.	Ik ontdekte nergens een toren
Weet je de weg niet meer?	Wist je de weg niet meer?
De lamp brandt gelukkig nog.	De lamp brandde gelukkig nog.
We wensen jullie veel plezier.	We wensten jullie veel plezier
Hij zegt, dat je gelijk hebt.	Hij zei, dat je gelijk hebt.
Ben je al elf jaar geworden?	Was je al elf jaar geworden?
Het aantal vermindert sterk.	Het aantal verminderde sterk
Er wacht je nog heel wat werk.	Er wachtte je nog heel wat werk
Zendt hij een pakje weg?	Zond hij een pakje weg?
Ik stuur je een geschenk.	Ik stuurde je een geschenk.

2. Schrijf de tegenstelling op.

De bus komt aan.	- De bus vertrekt .
Een schip laden.	- Een schip lossen
Een ochtendblad kopen.	- Het avondblad kopen.
Het is eb.	- Het is vloed .
Henk is ziek.	- Henk is beter .
Een valse hond.	- Een lieve hond.
Een snelle boot.	- Een langzame boot.
Een zeilschip.	- Een motorschip .
Uitademen.	- Inademen .
De school gaat uit.	- De school gaat in .

3. Vul in:

	<i>persoonsvorm</i>	<i>onderwerp</i>
Een dikke kelner opende de deur.	opende	een dikke kelner
De vrouw lachte tegen de kinderen.	lachte	de vrouw
De jongens rennen naar het veld.	rennen	de jongens
Johan fluistert me wat in het oor.	fluistert	Johan
De tuinder kweekte mooie bloemen.	kweekte	de tuinder
Mijn broer maakt een reis naar Afrika.	maakt	mijn broer
Daar grijpt de jager zijn geweer.	grijpt	de jager
De tuinman plantte enkele varens.	plantte	de tuinman
Hij zette de stoel in de kamer.	zette	hij
Lianne geeft haar vader de krant.	geeft	Lianne

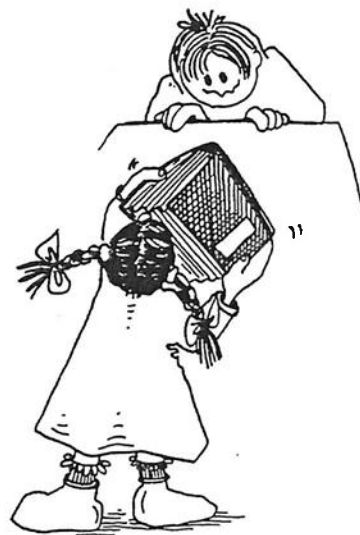

1. Schrijf de persoonsvorm achter de zin.

Ik houd niet van voetballen.	- houd
De drenkeling grijpt de reddingsboei.	- grijpt
De burgemeester opende de nieuwe school.	- opende
De douane onderzoekt de vrachtauto.	- onderzoekt
De bobslee suisde door de bocht.	- suisde
De bladeren vielen van de bomen.	- vielen
Die huichelaar bedriegt iedereen.	- bedriegt
De directeur verdient veel geld.	- verdient
Hij vroeg mij om raad.	- vroeg
De chauffeur bestuurt de auto.	- bestuurt

2. Vul steeds de juiste letters in.

De **g**oochelaar vertoont een verbluffend kunststukje.
 Hij ging **direct** naar huis.
 In de weide zitten kieviten en leeuwer**iken**.
 Februari is de **tweede** maand van het jaar.
 Joan **zei**: „Vanmiddag maak ik mijn huiswerk”.
 Ga je daarmee **akkoord**?
 Dat is ook geen **g**oocheme jongen.
 Je moet je on**midd**ellijk verkleden.
 De slager gaat naar het slach**thuis**.
 Je moet niet lachen om zo'n flauw**iteit**.
 Lust je kabel**auw**?

3. Schrijf de zin anders op en begin met de vet gedrukte woorden.

Er heerste **grote** vreugde op dat feest. **Grote vreugde heerste op dat feest.**
 Kleine kinderen vind **ik** altijd zo lief. **Ik vind kleine kinderen altijd zo lief.**
 Je moet niet lachen **om** die onzin. **Om die onzin moet je niet lachen.**
 Ik vind **die** goochelaar erg leuk. **Die goochelaar vind ik erg leuk.**
 Mijn neef bracht ons **laatst** een bezoek. **Laatst bracht mijn neef ons een bezoek.**
 Door de mist raakte **het schip** de koers kwijt. **Het schip raakte door de mist de koers kwijt.**

1. Schrijf de persoonsvorm achter de zin. Netjes werken!

We reizen met een trein.	- reizen
Van angst kroop ik weg.	- kroop
Enkele gasten spraken een woordje.	- spraken
Mijn broer viert een feestje.	- viert
Mijn vriendinnen kwamen te laat.	- kwamen
Het schip bereikte Antwerpen.	- bereikte
Na het ontbijt ren ik naar school.	- ren
Eerst haal ik even de post.	- haal
Het vliegtuig cirkelde boven de stad.	- cirkelde
Dat vertelde zijn broer me laatst.	- vertelde

2. Vul in: *i* of *ie*. Nadenken!

- De kanarie zit in zijn kooitje.
 Friese schaatsen worden in IJlst gemaakt.
 De dame reed in een taxi naar het station.
 Wie bereidt de medicijnen?
 De muzikanten speelden een leuk melodietje.
 Januari en februari zijn meestal nog koude maanden.
 Om deze komiek moest iedereen lachen.
 De politie arresteert de dief.
 De fabrikant maakte verre reizen.

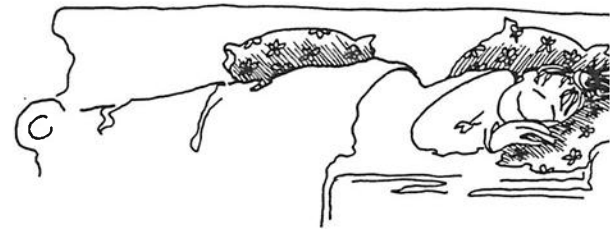
3. Welke werkwoorden horen bij deze woorden?

draf	- draven	gedrang	- dringen
hijskraan	- hijsen	geblaf	- blaffen
verband	- verbinden	gesar	- sarren
telefoniste	- telefoneren	gezicht	- zien
vergissing	- vergissen	gebed	- bidden
spel	- spelen	vondst	- vinden
sprong	- springen	lekkage	- lekken

4. Schrijf het meervoud erachter.

banaan - **bananen**kous - **kousen**bediende - **bedienden (bediendes)**tante - **tantes**zalf - **zalven**baby - **baby's**krokus - **krokussen**gans - **ganzen**ei - **eieren**directrice - **directrices**paraplu - **paraplu's**kaars - **kaarsen**zwaan - **zwanen**insect - **insecten**dommerik - **dommeriken**monnik - **monniken**fotograaf - **fotografen**tuinman - **tuinmannen (tuinlieden, tuinlu**

5. Zoek in je woordenboekje de betekenis van de vetgedrukte woorden op.

Ik had een **abces** in mijn mond.De dame droeg een **voile**.Zij lag op de **sofa** te slapen.Vroeger bezaten de steden veel **privileges**.Karel de Grote had vele **vazallen**.**abces:** ettergezwel**voile:** sluier**sofa:** rustbank met rugleuning**privileges:** bijzondere rechten, voorrechten**vazallen:** personen, die zich onder zijn bescherming hadden gesteld

1. Zoek de persoonsvorm op. Doe je best!

Wij wandelen door het donkere bos.	- wandelen
Onder de bomen lagen honderden eikels.	- lagen
De mieren versleepten een dode rups.	- versleepten
Waaruit maken de planten zetmeel?	- maken
De bloemist vult de vaas met fraaie bloemen.	- vult
Het droge hout brandt snel.	- brandt
Buiten kletterde de regen tegen de ruiten.	- kletterde
De schoorsteen wil niet al te best trekken.	- wil
Mozart componeerde mooie muziek.	- componeerde
Mijn vader houdt van contante betaling.	- houdt

2. Welk woord kies je uit? Vul dat in!

equator - concert - contributie - vliegenier - lopend - musicus - muzikant

Als je lid bent van een club, moet je **contributie** betalen.

Een piloot wordt ook wel **vliegenier** genoemd.

Deze man geeft muzieklessen; hij is **musicus**.

De evenaar wordt ook wel **equator** genoemd.

Als een **lopend** vuurtje ging het nieuwtje door de stad.

Op de hoek van de straat speelde een **muzikant**.

Ga je wel eens naar een **concert**?

3. Zet de volgende woorden in alfabetische volgorde.

Parijs - Stockholm - Londen - Wenen	Londen - Parijs - Stockholm - Wenen
februari - juli - augustus - mei	augustus - februari - juli - mei
Lian - Anoek - Rita - Leon	Anoek - Leon - Lian - Rita
kievit - specht - meeuw - zwaluw	kievit - meeuw - specht - zwaluw
station - museum - café - hotel	café - hotel - museum - station
clivia - azalea - begonia - aster	aster - azalea - begonia - clivia

1. Zoek de persoonsvorm. Doe je best!

De dokter onderzocht de patiënt.	- onderzocht
Je maakt uitstekend werk.	- uitstekend
De toneelspeler kreeg een ovatie.	- kreeg
De notaris maakte een grappige opmerking.	- maakte
De krant vermeldde de dood van de componist.	- vermeldde
De pianist speelde leuke muziek.	- speelde
Hij laste de gesprongen buis.	- laste
De regering verlaagt de belastingen.	- verlaagt
De narcissen bloeien in het voorjaar.	- bloeien
Waarom waarschuwde je me niet tijdig?	- waarschuwde

2. Zoek het gezegde

De fiets heeft zes versnellingen.	- heeft
Hij heeft een bal gekregen.	- heeft gekregen
Jeroen mag laat thuiskomen.	- mag thuiskomen
De timmerman schaaft en zaagt de plank.	- schaaft en zaagt
Janneke haast zich naar school.	- haast
Mijn ouders roken niet.	- roken
De reizigers zullen tijdig vertrekken.	- zullen vertrekken
Het schip zal om zes uur aankomen.	- zal aankomen

3. Vul zelf een werkwoord in.

- De rechter **sprak** de beklaagde vrij.
- De club **behaalde** een prachtige overwinning.
- Het schip **verging** met man en muis.
- Deze rijke man **leidde** een rustig leventje.
- Columbus **ontdekte** Amerika.
- Toen de oorlog voorbij was, **sloten** we vrede.
- Je moet de moed niet zo gauw **opgeven**.
- Dat meisje **stond** met haar mond vol tanden.

4. Schrijf deze woorden in het meervoud.

wolf	- wolven	kameel	- kamelen
duif	- duiven	koolmees	- koolmezen
big	- biggen	kraai	- kraaien
koe	- koeien	medaille	- medailles
haan	- hanen	garage	- garages
zwaan	- zwanen	scherf	- scherven
schildpad	- schildpadden	rund	- runderen
vleermuis	- vleermuizen	tractor	- tractors, tractoren
dromedaris	- dromedarissen	korf	- korven

5. In je woordenboekje de juiste betekenis opzoeken.

Nederland kweekt veel groenten voor de **export**.

Bij de goederen was een **factuur** gevoegd.

In de fabriek **fabriceert** men rijwielen.

Die jongen heeft ook niet veel **fantasie**.

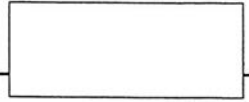
export: uitvoer, uitvoerhandel

factuur: lijst van geleverde goederen

fabriceert: vervaardigd

fantasie: verbeelding; verbeeldingskracht

1. Schrijf de persoonsvorm op.

De voorbereidingen duurden lang.	- duurden
Wim-Jan poetst zijn schoenen keurig.	- poetst
De stuurman staat in de stuurhut.	- staat
Ik las vanmorgen eerst de krant.	- las
Men laadt de pakken in de vrachtauto.	- laadt
Je bemoeit je met mijn zaken.	- bemoeit
De gevangenen ontvingen pakketjes.	- ontvingen
De jongen gooit een steen door de ruit.	- gooit
De auto rijdt in de sloot.	- rijdt
Midden op het grasveld ligt een witte bal.	- ligt

2. Zoek het gezegde.

Achim heeft een brief ontvangen.	- heeft ontvangen
Hij kon zwemmen als een rat.	- kon zwemmen
Waarom reed hij zo hard?	- reed
De remmen van de auto weigerden.	- weigerden
De appels vielen van de boom af.	- vielen af
Dat meisje maakt haar werk af.	- maakt af
De tuinman harkte en wiede het park.	- harkte en wiede
Lianne mocht tot acht uur fietsen.	- mocht fietsen

3. Vul een zelfstandig naamwoord in.

Een armoedig _____	Een gure _____
Een verschrikkelijke _____	Een ernstig _____
Een ongelukkige _____	Een beroemd _____
Een eentonig _____	Een angstig _____
Een heldere _____	Een vreemde _____
Een scherp _____	Een rustige _____
Een onvoldoende _____	Een stil _____

4. Vul een voorzetsel in.

In korte tijd was iedereen **op** de hoogte.

Je maakt me **in** de war met dat gepraat.

De leraar heeft die ondeugende jongen **aan** de tand gevoeld.

Je moet niet steeds **naar** buiten kijken.

Ik reken er op, dat je **om** twee uur **op** de markt zult zijn.

Uit het oog, **uit** het hart.

5. Zoek in je woordenboekje de juiste betekenis op.

In veel kranten staat tegenwoordig een **feuilleton**.

Deze goederen worden **franco** verzonden.

Hij heeft deze **functie** aanvaard.

De oorlogsmisdadiger werd **gefusilleerd**.

We lezen thuis een **geïllustreerd** tijdschrift.

feuilleton: **vervolgverhaal**

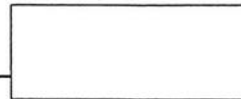
franco: **zonder kosten voor de ontvanger**

functie: **taak of werkring**

gefusilleerd: **doodgeschoten**

geïllustreerd: **van afbeeldingen voorzien**

1. Zoek de bijvoeglijke naamwoorden op.

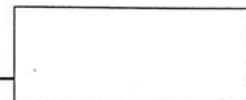
In de oude stad staat een hoge toren.	- oude, hoge
De ruwe zeeman schold ons uit.	- ruwe
Op de scheepswerf liep een nieuw schip van stapel.	- nieuw
Hij kwam met een boos gezicht de kamer in.	- boos
Slapen jullie altijd met open vensters?	- open
Op het lage dak zat een jonge vogel.	- lage, jonge
Aan de rand van de stad worden hoge huizen gebouwd.	- hoge
Er dreef een oud bootje op het stille water.	- oud, stille
Mijn broertje heeft een papieren muts gemaakt.	- papieren
Dit is een moeilijke les.	- moeilijke

2. In de tegenwoordige tijd. Goed nadenken!

<i>juichen</i>	We juichen als er een doelpunt wordt gemaakt.
<i>luisteren</i>	De kinderen luisteren zeer goed naar het verhaal.
<i>verzenden</i>	Jullie verzenden deze pakjes toch per post?
<i>landen</i>	Waarom landen deze vliegtuigen niet hier?
<i>branden</i>	De oude pakhuizen branden totaal uit.
<i>gebeuren</i>	Wat gebeurt hier eigenlijk?
<i>worden</i>	Word je morgen twaalf jaar?
<i>betekenen</i>	Dit betekent , dat je beter moet luisteren.
<i>zijn</i>	Het is zijn verdiende loon.

3. Zet in de volgende zinnen het onderwerp in het enkelvoud.

De boeren melken de koeien.	De boer melkt zijn koeien.
De ooievaars vertrekken naar het zuiden.	De ooievaar trekt naar het zuiden.
De boeren ploegen de akkers.	De boer ploegt zij akkers.
De stormen rukken de bladeren af.	De storm rukt de bladeren af.
De kippen kakelen in het hok.	De kip kakelt in het hok.
De wagens rijden naar de fabriek.	De wagen rijdt naar de fabriek.

1. Vul het bijvoeglijk naamwoord op de juiste manier in.

<i>waaks</i>	Deze waakse hond ligt altijd voor de deur.
<i>dof</i>	De band sprong met een dof knal.
<i>boos</i>	Hij stuurde me een boze brief.
<i>hees</i>	Deze man heeft een hese stem.
<i>lui</i>	Dit is een luie leerling.
<i>wrang</i>	Deze vrucht had een wrange smaak.
<i>woelig</i>	Het schip dobberde op de woelige zee.
<i>vruchtbaar</i>	In deze provincie ligt vruchtbare grond.
<i>hard</i>	De jongen gaf een harde schreeuw.
<i>lek</i>	Aan dit huis zit een lekke goot.
<i>prachtig</i>	De dame had een prachtige mantel aan.

2. In de verleden tijd. Goed nadenken en netjes werken.

Het hout begint te branden. **Het hout begon te branden**

Het rookt verschrikkelijk. **Het rookte verschrikkelijk.**

Het wordt 's avonds al kil. **Het werd 's avonds al kil.**

We schuiven de stoelen bij de haard. **We schoven de stoelen bij de haard.**

De regen klettert tegen de ruiten. **De regen kletterde tegen de ruiten.**

Moeder bereidt het middagmaal. **Moeder bereidde het middagmaal.**

Waar lach je toch zo om? **Waar lachte je toch zo om?**

Houdt je vader van een glas wijn? **Hield je vader van een glas wijn?**

3. Kies het juiste woord uit en vul het in.

plank - goud - vuur - ijs - lat - vos - kristal - fluweel

Zo helder als **kristal**

Zo zacht als **fluweel**

Zo slim als een **vos**

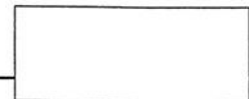
Zo rood als **vuur**

Zo glad als **aal**

Zo stijf als een **plank**

Zo zuiver als **goud**

Zo dun als een **lat**

1. Vul het bijvoeglijke naamwoord op de juiste manier in.

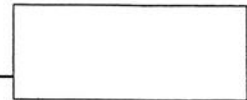
<i>hout</i>	Er stond een houten kooi in de kamer.
<i>papier</i>	Mijn zusje had een papiere muts gemaakt.
<i>koper</i>	De loodgieter gebruikte een koperen buis.
<i>katoen</i>	Lenie draagt een katoenen rok.
<i>wol</i>	Karin heeft een wollen jurk.
<i>goud</i>	Oom droeg een gouden horloge.
<i>zilver</i>	Heeft je moeder ook een zilveren armband?
<i>nylon</i>	Draag je wel eens nylon kousen?
<i>plastic</i>	Er ligt een plastic tafelkleed op tafel.
<i>ijzer</i>	De mannen droegen een ijzeren balk.

2. Schrijf de volgende woorden in het meervoud.

papa	- papa's	azalea	- azalea's
sofa	- sofa's	pagina	- pagina's
begonia	- begonia's	aroma	- aroma's
pyjama	- pyjama's	alinea	- alinea's
mama	- mama's	dia	- dia's
panorama	- panorama's	thema	- thema's

3. In de tegenwoordige tijd. Blijf netjes werken!

<i>verbranden</i>	De boswachter verbrandt de dorre takken.
<i>verbouwen</i>	Wat verbouwt deze boer op zijn land?
<i>omkijken</i>	Als hij omkijkt , moet je hard weglopen.
<i>dalen</i>	De temperatuur daalt tot tien graden onder nul.
<i>vinden</i>	Op deze kaart vind je alle hoofdsteden.
<i>zien</i>	Zie je ginds die heuvel liggen?
<i>dempen</i>	De werklieden dempen de sloot.
<i>binden</i>	Je bindt je schaatsen niet stevig genoeg vast.
<i>verzorgen</i>	Ik verzorg mijn duiven altijd goed.

1. Schrijf de bijvoeglijke naamwoorden achter de zin.

De vijand gebruikte oude geweren.	- oude
De krijsende vogels vlogen boven de hoge boom.	- krijsende, hoge
Er leidde een smalle trap naar de donkere zolder.	- smalle, donkere
In de verzande haven kon geen schip meer komen.	- verzande
Deze zonderlinge man woont in een oud huis.	- zonderlinge, oud
Het porseleinen bord viel in stukken.	- porseleinen
Op de tafel stonden zilveren schalen.	- zilveren
Het schip had een kostbare vracht aan boord.	- kostbare
In de uitgeholde boomstam zat een wespennest.	- uitgeholde
De dikke kelner bracht een aangebrande biefstuk.	- dikke, aangebrande

2. In de verleden tijd. Doe je best!

<i>kosten</i>	Het kostte hem altijd veel moeite zijn werk af te maken.
<i>voorzien</i>	Hij voorzag in zijn eigen onderhoud.
<i>verkleeden</i>	De jongen verkleedde zich als clown.
<i>belanden</i>	De auto belandde in een diepe sloot.
<i>aanvaarden</i>	De burgemeester aanvaardde zijn functie.
<i>verborgen</i>	De dief verborg zich in het dichte bos.
<i>plonzen</i>	De waaghals plonsde midden in de sloot.
<i>verspreiden</i>	Het bericht verspreidde zich als een lopend vuurtje.

3. Zeg dit eens anders:

Het vliegtuig arriveerde op tijd.	Het vliegtuig kwam op tijd aan .
Ik sloeg de vogel gade.	Ik keek naar de vogel.
De dief trachtte te vluchten.	De dief probeerde te vluchten.
Zijn geschreeuw baatte niet.	Zijn geschreeuw hielp niet.
De man wierp hem omver.	De man gooide hem omver.
De vogel greep zijn prooi.	De vogel pakte zijn prooi.
De arenden verlaten hun horst.	De arenden verlaten hun nest .

1. Vul het bijvoeglijke naamwoord op de juiste wijze in.

- De **gebakken** aardappelen smaakten verrukkelijk.
 De **gepoetste** schoenen stonden keurig naast elkaar.
 De **afgevalen** bladeren waaiden uiteen.
 Het **gestrande** schip kon moeilijk los gesleept worden.
 In deze **verbrede** straat kunnen heel wat auto's parkeren.
 Hij werd voorzitter van de **opgerichte** vereniging.
 Het **vervalen** kasteel werd gesloopt.
 De **gebraden** gans werd opgediend.
 Deze **gebreide** kousen zitten heerlijk warm.
Gestoofte vis lust niet iedereen.

2. In de tegenwoordige tijd. Doe je best!

- spelen* Het orkest **speelt** mooie melodieën.
behandelen Je **behandelt** de dieren met zachtheid.
vervaardigen Vader **vervaardigt** een aquarium.
betreden In stilte **betreden** we de begraafplaats.
bloeien **Bloeien** de rozen al in jullie tuin?
bloeden De wond **bloedt** hevig.
verrijdelen De agent **verrijdelde** een inbraak.
overspannen Deze brug **overspant** een diepe kloof.

3. Schrijf deze woorden in het meervoud.

timmerman	- timmerlieden, timmerlui	melodie	- melodieën
vangrail	- vangrails	olie	- olies, oliën
vonnis	- vonnissen	jaloerie	- jaloerieën
ree	- reeën	toilet	- toiletten
zee	- zeeën	krokus	- krokussen
idee	- ideeën	lemmet	- lemmeten
museum	- museums, musea	dictee	- dictees
laboratorium	- laboratoriums, laboratoria	stola	- stola's
jubileum	- jubileums, jubilea	leeuwerik	- leeuweriken

4. Vul hier een passend woord in.

Van honger **omkomen**

Iemand de pas **afsnijden**

Iemand de rug **toekeren**

De plaat **poetsen**

Zijn belofte **nakomen**

Een schip te water **laten**

Een poging **verijdelen**

Zijn plicht **verzaken**

Over één kam **scheren**

De hoofden bij elkaar **steken**

Zijn honger **stillen**

Een misdaad **begaan**

Tegen de borst **stuiten**

Een huwelijk **sluiten**

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

De gouden ring is **massief**.

Voor sommige wegen is een **maximumsnelheid** voorgeschreven.

In vele **medicijnen** zit een beetje vergif.

Mijn zoon studeert aan een **hts**.

massief:

van binnen niet hol

maximumsnelheid:

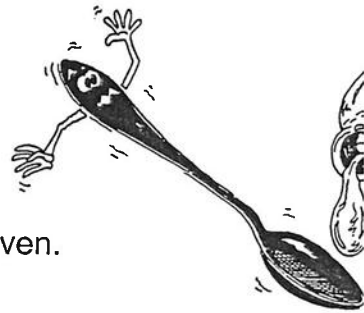
de hoogste snelheid waarmee je mag rijden

medicijnen:

geneesmiddelen

hts.:

hogere technische school

1. Zoek het lijdend voorwerp op.

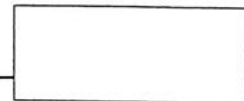
De jongen scheurt zijn broek.	- zijn broek
De tuinman harkt het pad.	- het pad
Bjorn krijgt een fiets.	- een fiets
Moeder kookt het eten.	- het eten
De dief steelt de schat.	- de schat
Vader rookt een sigaar.	- een sigaar
Niek gooit een sneeuwbal.	- een sneeuwbal
De kok gaat een taart bakken.	- een taart
De werkster klopt het kleed.	- het kleed
Ook klopte ze de deurmat.	- de deurmat

2. Zoek de zelfstandige nw. en de bijvoeglijke nw. op.

	<i>Zelfstandig nw.</i>	<i>Bijvoeglijk nw.</i>
In de kast ligt een oude hoed.	kast, hoed	oude
De nieuwe jas hangt aan de kapstok.	jas, kapstok	nieuwe
De werklieden breken de houten hut af.	werklieden, hut	houten
Loes draagt een gouden kettinkje.	kettinkje	gouden
Het oude schip sloeg op de rotsen.	schip, rotsen	oude
Mijn jongste broer heeft een bromfiets.	broer, bromfiets	jongste
Op het hoge dak zat een jonge vogel.	dak, vogel	hoge, jonge
Heb je mijn leren voetbal gezien?	voetbal	leren

3. Van welke werkwoorden zijn deze vormen? Denk na!

sprong	- <i>springen</i>	kauwt	- <i>kauwen</i>
verbindt	- verbinden	heit	- heien
lachte	- lachen	bespaart	- besparen
kent	- kennen	groef	- graven
kon	- kunnen	bad	- baden
went	- wennen	schreit	- schreien
wendt	- wenden	vermijdt	- vermijden
verzint	- verzinnen	kneedde	- knedden
kende	- kennen	spelde	- spellen

1. Zoek het lijdend voorwerp op. Werk nauwkeurig en netjes!

Moeder geeft vader een geschenk.	- een geschenk
Annemiek draagt de boodschappentas.	- de boodschappentas
Ik schreef tante een lange brief.	- een lange brief
De monteur verwisselt de wielen.	- de wielen
De burgemeester gaf me een hand.	- een hand
De winkelier verkoopt leuke boekjes.	- leuke boekjes
Hij betaalde me een gulden.	- een gulden
De postbode heeft de post bezorgd.	- de post
Mijn zusje dekt de tafel.	- de tafel
We bezoeken de dierentuin.	- de dierentuin

2. In de tegenwoordige tijd.

<i>branden</i>	Ik brand van verlangen om op reis te gaan.
<i>branden</i>	Brandt je zusje zich aan de kachel?
<i>landen</i>	Het vliegtuig landt op Schiphol.
<i>strijden</i>	Hij strijdt voor de eer van zijn club.
<i>strijden</i>	Iedereen strijdt voor zijn eigen partij.
<i>verscheuren</i>	Dat meisje verscheurt haar schriften.
<i>verscheuren</i>	Verscheur jij je schriften ook?
<i>verwonden</i>	Je verwondt je aan die spijker.

3. Verdeel in lettergrepen.

vreemdste	vreemd - ste
stiptste	stipt - ste
geleerdste	ge - leerd - ste
laatste	laat - ste
geschiktste	ge - schikt - ste
beruchtste	be - rucht - ste
besproeiing	be - sproei - ing
verstrooiing	ver - strooi - ing
verfraaiing	ver - fraai - ing
haviken	ha - vi - ken
kieviten	kie - vi - ten
miljonair	mil - jo - nair

4. Schrijf de volgende afkortingen voluit.

m.h.d. - met hartelijke dank

d.w.z. - dat wil zeggen

i.p.v. - in plaats van

m.a.w. - met andere woorden

enz. - enzovoort

b.v. - bijvoorbeeld

ir. - ingenieur

dr. - doctor

prof. - professor

nl. - namelijk

o.a. - onder andere

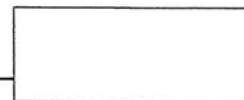
H.M. - Hare Majesteit

z.o.z. - zie ommezijde

z.s.m. - zo spoedig mogelijk

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Een monteur kan een machine **monteren**.Hij kan hem echter ook **demonteren**.Op dit plein staat een **monument**.Laat me eens even **passeren**.**monteren:** uit de losse delen in elkaar zetten**demonteren:** uit elkaar nemen**monument:** gedenkteken**passeren:** voorbijgaan

1. Zoek nu het onderwerp en het lijdend voorwerp.

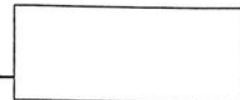
	<i>onderwerp</i>	<i>lijdend voorwerp</i>
De voetballer geeft een schot.	de voetballer	en schot
Mijn oom verzint een verhaal.	mijn oom	een verhaal
Hij kent zijn sommen.	hij	zijn sommen
Mijn broer onthoudt het jaartal.	mijn broer	het jaartal
Je moet het vlees goed kauwen.	je	het vlees
Hans spelt zijn naam.	Hans	zijn naam
De monteur demonteert de motor.	de monteur	de motor
Anneloes maakt haar huiswerk.	Anneloes	haar huiswerk
De man mist zijn geld.	de man	zijn geld
We passeren het flatgebouw.	we	het flatgebouw

2. In de verleden tijd. Werk keurig!

<i>werken</i>	De werklieden werkten dag en nacht.
<i>troosten</i>	Hij troostte de oude vrouw.
<i>verbeteren</i>	Verbeterden jullie alle fouten?
<i>gebeuren</i>	Er gebeurde gisteren een ernstig ongeluk.
<i>heten</i>	Hoe heette dit toneelstuk?
<i>verven</i>	Verfde jij de voorgevel?
<i>ratelen</i>	Overal ratelden de machines.

3. Vul in!

- In Turkije wonen de **Turken**.
- In Noorwegen wonen de **Noren**.
- In Roemenië wonen de **Roemenen**.
- In België wonen de **Belgen**.
- In Engeland wonen de **Engelsen**.
- In Frankrijk wonen de **Fransen**.
- In Griekenland wonen de **Grieken**.
- In Italië wonen de **Italianen**.
- In Spanje wonen de **Spanjaarden**.
- In Portugal wonen de **Portugezen**.

1. Zoek de persoonsvorm, het onderwerp en het lijdend voorwerp.

	<i>persoonsvorm</i>	<i>onderwerp</i>	<i>lijdend voorwerp</i>
De stoffeerder bekleedt de stoelen.	bekleedt	de stoffeerder	de stoelen
De leerlingen maken de taaloefening.	maken	de leerlingen	de taaloefening
De boer melkt zijn koeien.	melkt	de boer	zijn koeien
We maken een foto.	maken	we	een foto
Die jongen verliest zijn knikkers.	verliest	de jongen	zijn knikkers
Anneke vergat haar huiswerk.	vergat	Anneke	haar huiswerk
De clown vermaakt het publiek.	vermaakt	de clown	het publiek
Mijn tante kocht een nieuwe jas.	kocht	mijn tante	een nieuwe jas
Hanno post de brief.	post	Hanno	de brief
Mijn vader bezoekt een museum.	bezoekt	mijn vader	een museum

2. Schrijf de persoonsvorm achter de zin.

Frank schreef het alfabet op het bord.	- schreef
De dokter genas de patiënt.	- genas
Dit luie kind voert weer niets uit.	- voert uit
De verzekering vergoedt het verbrande huis.	- vergoedt
De boer laadt het hooi op de wagen.	- laadt
Waarom kwam je toch zo laat?	- kwam
We bezochten gisteren twee musea.	- bezochten
Een gedode kabeljauw droogt men aan een stok.	- droogt

3. Vul een passend woord in. Goed nadenken!

Hij **brengt** zijn vakantie op het platteland door.

Hij **stilt** zijn honger met kaakjes.

Ik **sta** verbaasd over zoveel brutaliteit.

Mijn broer tracht een bestaan te **vinden** in Australië.

Het schip **raakte** door de storm de koers kwijt.

Je moet niet uit het oog **verliezen**, dat de wedstrijd pas begonnen is.

De vrouw **slaakte** een kreet, toen het ongeluk gebeurde.

4. Vul op de juiste manier in.

<i>slijpen</i>	Het geslepen mes.
<i>stoppen</i>	De gestopte lekken.
<i>ontsporen</i>	De ontspoorde treinen.
<i>aanbranden</i>	De aangebrande aardappels.
<i>lakken</i>	De gelakte bank.
<i>verzinnen</i>	Het verzonnen plan.
<i>blussen</i>	De gebluste brand.
<i>afschieten</i>	De afgeschoten pijl.
<i>strijken</i>	Het gestreken wasgoed.
<i>breken</i>	De gebroken kabel.
<i>hijzen</i>	De gehesen zeilen.
<i>dempen</i>	De gedempte sloten.

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Als je je te veel inspant, word je soms **nerveus**.

De secretaris schrijft en leest de **notulen**.

Een **oase** kan vele bronnen hebben.

De vijand ging direct in het **offensief**.

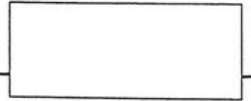
nerveus: zenuwachtig

notulen: schriftelijk verslag van wat in een vergadering is besproken

oase: vruchtbare plaats in een woestijn

offensief: aanval

1. Zoek de persoonsvorm, het onderwerp en het lijdend voorwerp.

	<i>persoonsvorm</i>	<i>onderwerp</i>	<i>lijdend voorwerp</i>
De matroos schrobt het dek.	schrobt	de matroos	het dek
De kok braadt het vlees.	braadt	de kok	het vlees
De acrobaat verloor het evenwicht.	verloor	de acrobaat	het evenwicht
De leeuw bespringt zijn prooi.	bespringt	de leeuw	zijn prooi
De loodgieter herstelt het dak.	herstelt	de loodgieter	het dak
De kapitein straft de soldaat.	straft	de kapitein	de soldaat
De vloot verlaat de haven.	verlaat	de vloot	de haven
De soldaat laadde zijn geweer.	laadde	de soldaat	zijn geweer
De aannemer bouwt een school.	bouwt	de aannemer	een school
De organist bespeelt het orgel.	bespeelt	de organist	het orgel

2. In de tegenwoordige tijd.

<i>verblinden</i>	De roem verblindt de dappere held niet.
<i>bereiden</i>	De hoofdstad bereidt de koningin een grootse ontvangst.
<i>strijden</i>	De soldaat strijdt hardnekkig.
<i>kunnen</i>	We kunnen vandaag niet overvaren.
<i>bevrijden</i>	De admiraal bevrijdt de geboeide gevangenen.
<i>smeden</i>	De smid smeedt het gloeiende ijzer.
<i>binden</i>	Hij bindt het touw goed vast.
<i>lijden</i>	De eenzame man lijdt armoede.

3. Schrijf deze woorden in het meervoud.

salaris	- salarissen	paleis	- paleizen
portret	- portretten	bacterie	- bacteriën
havik	- haviken	comité	- comités
koopman	- kooplieden, kooplui	werkman	- werklieden, werklui
logé	- logés	computer	- computers
kuststad	- kuststeden	horlogeglas	- horlogeglazen
kalf	- kalveren	beeltenis	- beeltenissen
hangslot	- hangsloten	politicus	- politici
signaal	- signalen	broche	- broches
bloes	- bloezen	ei	- eieren
jochie	- jochies	acrobaat	- acrobaten

4. Hoeveel woorden kun je zoal uit de letters van het woord VINDINGRIJK vorm
Wie vindt de meeste woorden?

_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Er zijn onder de mensen heel wat **pessimisten**.

Maar er zijn gelukkig ook veel **optimisten**.

Bij het luchtalarm raakte de bevolking in **paniek**.

Vanaf de bergtop had je een mooi **panorama**.

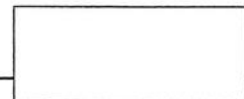
pessimisten: mensen die alles van de sombere kant bekijken

optimisten: mensen die alles van de goede kant bekijken

paniek: hevige schrik, waardoor angst ontstaat

panorama: een uitzicht naar alle kanten

1. Vul het voltooid deelwoord op de juiste wijze in. Kijk naar het voorbeeld!

<i>plukken</i>	Lia heeft een madeliefje <i>geplukt</i> .
<i>kwaken</i>	De kikkers hebben de hele nacht gekwaakt .
<i>verdedigen</i>	De advocaat heeft de beklaagde verdedigd .
<i>bekennen</i>	De misdadiger heeft zijn schuld bekend .
<i>geven</i>	Vader heeft de gids een fooi gegeven .
<i>hijzen</i>	Men heeft de klokken omhoog gehesen .
<i>trekken</i>	Hebben jullie wel eens touw getrokken ?
<i>grendelen</i>	Hij heeft de poort gegrendeld .
<i>waken</i>	De man heeft de hele nacht gewaakt .
<i>klagen</i>	Deze oude vrouw heeft haar nood geklaagd .

2. In de verleden tijd. Ken je die al op je duimpje?

<i>groeten</i>	De soldaat groette de officier.
<i>behalen</i>	Deze club behaalde mooie resultaten.
<i>bieden</i>	De opkopers boden er veel geld voor.
<i>ontwerpen</i>	Welke architect ontwierp dit fraaie stadhuis?
<i>vissen</i>	De hengelaars visten in het beekje.
<i>kunnen</i>	Dit was de beste wijn, die ik kon kopen.
<i>bloeien</i>	De hyacinten bloeiden volop.
<i>verspreiden</i>	Ze verspreidden een verrukkelijke geur.

3. Welk woord hoort er niet bij?

mier - vlieg - kikker - rups	kikker
Amerika - Azië - Afrika - België	België
rood - groen - bloem - geel	bloem
smid - timmerman - directeur - slager	directeur
Rijn - Rhône - Zwarte Zee - Elbe	Zwarte Zee
linnen - zijde - papier - wol	papier
linde - eikel - kastanje - beuk	eikel

4. Maak zelf een zin met deze woorden.

Hanneke - uitstapje - leuk

oom - reis - Afrika

bezoek - Amsterdam - museum

nummer - telefoonboek - opzoeken

restaurant - wij - dineren

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

De monteur zorgde, dat de motor **perfect** liep.

De Gouden Eeuw was een **periode** van grote bloei.

Als je les wilt geven, moet je je eerst goed **prepareren**.

In sommige werelddelen leven **pythons**.

perfect: volmaakt, voortreffelijk

periode: tijdvak, tijdruimte

prepareren: door bestudering voorbereiden

python: niet-giftige, grote slang

1. Vul het voltooid deelwoord op de juiste wijze in.

<i>merken</i>	Ze hadden niets van het lawaai gemerkt .
<i>dansen</i>	We hebben in een kring gedanst .
<i>noemen</i>	Ik heb je die naam toch al genoemd ?
<i>zeggen</i>	Wat heb je toen ook weer gezegd ?
<i>verschijnen</i>	De koningin is niet op het bordes verschenen .
<i>antwoorden</i>	Waarom heb je me niet geantwoord ?
<i>klauteren</i>	Kevin is in een boom geklauterd .
<i>springen</i>	Je bent toch niet uit de tram gesprongen ?
<i>gebeuren</i>	Er is weer een ongeluk gebeurd .

2. Zoek op: de zelfstandige naamwoorden en de bijvoeglijke naamwoorden.

	<i>zelfstandig nw.</i>	<i>bijvoeglijk nw.</i>
Het is een mooie morgen in het voorjaar.	morgen, voorjaar	mooie
Stal je auto op dit nieuwe parkeerterrein.	auto, parkeerterrein	nieuwe
Draag je een gouden ketting om je hals?	ketting, hals	gouden
Dit oude servies staat in de kast.	servies, kast	oude
Deze stevige knaap kan wel tegen een stootje.	knaap, stootje	stevige
De kinderen erfden het vervallen kasteel.	kinderen, kasteel	vervallen
In de enorme hal was een tentoonstelling.	hal, tentoonstelling	enorme
Bert kreeg op zijn verjaardag een nieuw boek.	verjaardag, boek	nieuw

3. Ga zo verder!

slank	- <i>slanker</i>	- <i>het slankst</i>
dwaas	- dwazer	- het dwaast
grijs	- grijzer	- het grijst
zwaar	- zwaarder	- het zwaarst
beroemd	- beroemder	- het beroemdst
vreemd	- vreemder	- het vreemdst
wit	- witter	- het wilst
braaf	- braver	- het braafst

4. Kun je deze zinnen zelf afmaken?

Louise mocht met ons mee, als _____

Het was druk in de hoofdstad, omdat _____

Je moet goed uitkijken, voordat _____

Vader nam een dag vakantie, zodat _____

Joanne was dolblij, want _____

We zullen maar niet uitgaan, want _____

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Deze man heeft last van **astma**.

Weet je wat een **prieeltje** is?

Je moet van dit koopje **profiteren**.

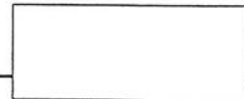
We namen voor die verre reis **proviand** mee.

astma: belemmering van de ademhaling

prieeltje: tuinhuisje van latwerk en groen

profiteren: voordeel trekken; gebruikmaken

proviand: voorraad van levensmiddelen, mondvoorraad

1. Vul het voltooid deelwoord op de juiste wijze in.

<i>snijden</i>	Heb je alweer in je vinger gesneden ?
<i>uitschelden</i>	Die kwajongen heeft me uitgescholden .
<i>innemen</i>	De vijand heeft de stad ingenomen .
<i>verliezen</i>	Onze club heeft de wedstrijd verloren .
<i>proberen</i>	Heb je die nieuwe bal al geprobeerd ?
<i>gelukken</i>	Het is me helaas niet gelukt .
<i>uitzoeken</i>	Heb je de mooiste tekeningen uitgezocht ?
<i>bouwen</i>	Wie heeft deze flats gebouwd ?
<i>herinneren</i>	Heeft hij je aan die afspraak herinnerd ?
<i>veroordelen</i>	Hij is tot een maand gevangenisstraf veroordeeld .

2. Wat vul je in: *mij* of *mijn*?

- Ik zal het eerst aan **mijn** vader vragen.
 Hans heeft **mij** het geheim verteld.
 Ik neem **mijn** werphengel en **mijn** regenjas mee.
 Wil je voor **mij** even boodschappen doen?
 In **mijn** tas zitten oude boeken.

Wat vul je in: *u* of *uw*?

- Meneer, weet **u** ook hoe laat het is?
 Hebt **u** wel eens gevlogen?
 Is dit **uw** portemonnee?
 Hoe gaat het met **u**?
Uw tante maakt het niet zo goed.

3. Schrijf deze moeilijke woorden zonder één fout over.

conducteur	- _____	bioscoop	- _____
locomotief	- _____	mannetje	- _____
passagier	- _____	centrum	- _____
restauratie	- _____	toerist	- _____
illustratie	- _____	perron	- _____
machinist	- _____	puzzel	- _____
pessimist	- _____	adres	- _____

4. Vul deze spreekwoorden verder aan.

Als het kalf verdronken is, **dempt men de put**

Honger maakt rauwe bonen **zoet**.

Wie het laatst lacht, lacht **het best**.

De morgenstond heeft **goud in de mond**.

Een man een man, een **woord een woord**.

Als de vos de passie preekt, **boer pas op je kippen**.

Zuinigheid met vlijt bouwt **huizen als kastelen**.

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

In deze plaats staan **olieraffinaderijen**.

Op het station was men druk aan het **rangeren**.

Van boeken komen soms **recensies** in de krant.

Goed **citeren** is een kunst.

olieraffinaderijen: bedrijven waarin ruwe olie wordt gezuiverd

rangeren: treinen splitsen en opnieuw samenvoegen

recensies: beoordelingen

citeren: iemands woorden aanhalen

1. Zoek de persoonsvorm en het voltooid deelwoord.

	<i>persoonsvorm</i>	<i>voltooid deelwoord</i>
Hij heeft hun veel verdriet berokkend.	heeft	berokkend
Deze straten zijn prachtig verlicht.	zijn	verlicht
Dit oude huis wordt geschilderd.	wordt	geschilderd
De Russische tsaar is vermoord.	is	vermoord
De goudsmid heeft de medailles verguld.	heeft	verguld
Ik heb die jongen nooit geloofd.	heb	geloofd
Zijn jullie tegen brandschade verzekerd?	zijn	verzekerd
De vijand werd teruggedreven.	werd	teruggedreven
Waarom heb je toch niet beter geluisterd?	heb	geluisterd
De fabrikant heeft deze brief niet beantwoord.	heeft	beantwoord

2. Welk woord kies je uit?

lawine - sardines - entree - weitas - citroenen - vervolgverhaal

De jager stopte de patrijzen in zijn **weitas**.

Als je deze film wilt bijwonen, moet je **entree** betalen.

Je weet toch, dat **citroenen** zidvruchten zijn?

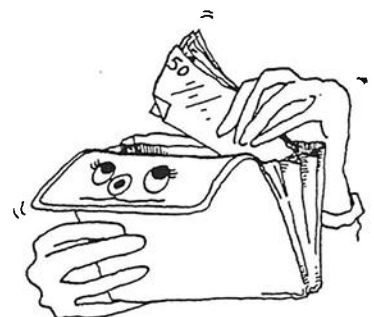
Lees je ook het **vervolgverhaal** in dat tijdschrift?

De bergbeklimmers werden door een **lawine** verrast.

Heb je wel eens **sardines** gegeten?

3. Schrijf deze moeilijke woorden zonder één fout over.

- verraderlijk - _____
- ridderlijk - _____
- adellijk - _____
- akkoord - _____
- bijtijds - _____
- flauwiteit - _____
- margarine - _____
- portemonnee - _____
- feliciteit - _____
- openlijk - _____
- eigenlijk - _____
- gezamenlijk - _____

4. Wat kies je uit?

behandelt - behandeld

Je **behandelt** de dieren toch met zachtheid?
In deze gevangenis word je goed **behandeld**.

verhoogt - verhoogd

Men heeft de prijs van de koffie **verhoogd**.
De leraar **verhoogt** mijn cijfers.

gebeurd - gebeurt

Waar is dat ongeluk **gebeurd**?
Wat **gebeurt** hier nu weer?

vertrouwt - vertrouwd

Hij **vertrouwt** op zijn kennis.
De knecht is **vertrouwd** met paarden.

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Kun jij fietsbanden **repareren**?

Deze stad is onze **residentie**.

Voor je ouders moet je **respect** hebben.

repareren: herstellen

residentie: woonplaats van een vorst of vorstin

respect: eerbied

1. Vul het voltooid deelwoord op de juiste wijze in.

<i>raden</i>	Je hebt ook maar naar het antwoord geraden .
<i>opwinden</i>	Heb jij dit touw opgewonden ?
<i>geloven</i>	Waarom heb je mijn woorden niet geloofd ?
<i>verbieden</i>	Ik heb hem verboden op het gras te spelen.
<i>veranderen</i>	Waarom is die straatnaam veranderd ?
<i>tennissen</i>	We hebben een pittig partijtje getennist .
<i>kaften</i>	Heb je je nieuwe boeken al gekaft ?
<i>lachen</i>	Wat hebben we gelachen .
<i>vragen</i>	Heb je hem al eens om raad gevraagd ?
<i>halen</i>	Heb je deze boodschappen gehaald ?

2. Zet de persoonsvorm in de tegenwoordige tijd.

<i>spoeden</i>	De mensen spoeden zich naar huis. De dokter spoedt zich naar de patiënt. Waar spoed jij je heen? Waar spoedt je vader zich heen? Ik spoed me naar het station.
<i>snijden</i>	Rian snijdt de boterhammen. We snijden het stuk karton in stukken. Hij snijdt het papier door. Ik snijd me in mijn vinger.

3. Welk werkwoord past er bij?

Op sleeptouw nemen	Van koers veranderen
Het ruime sop kiezen	Van stapel lopen
Slagzij maken	Het anker uitgooien
Aan de kade meren	In nood verkeren
De haven uitvaren	Het koper poetsen
Het dek schrobben	Voet aan land zetten

4. Maak zelf een zin van:

huizen - tegenwoordig

raket - maan

roeien- overkant

vertraging - trein

paard - hindernis

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Op de hoek van deze straat staat een **restaurant**.

Een **retour** is meestal goedkoper dan twee enkele reizen.

Mijn broer ligt in een **sanatorium**.

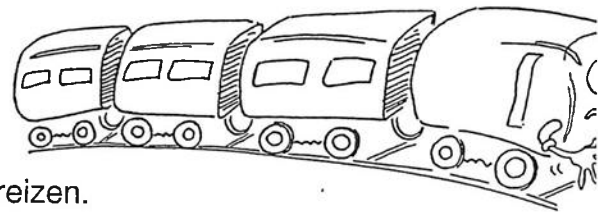
Het **signalement** van de misdadiger is bekend.

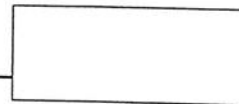
restaurant: gelegenheid waar je een maaltijd kunt gebruiken

retour: plaatskaartje voor een reis heen en terug

sanatorium: herstellingsoord

signalement: beschrijving van het uiterlijk

1. Zoek het onderwerp en het gezegde. Doe je best!

	<i>onderwerp</i>	<i>gezegde</i>
Karin kan goed korfballen.	Karin	kan korfballen
Mijn oom mocht niet trimmen.	mijn oom	mocht trimmen
Hans kan uitstekend schaatsen.	Hans	kan schaatsen
Mijn broer liet de vlieger op.	mijn broer	liet op
De lerares kan slecht lesgeven.	de lerares	kan lesgeven
De dokter droeg een gouden horloge.	de dokter	droeg
In oktober vallen veel bladeren af.	veel bladeren	vallen af
John klom over de houten schutting.	John	klom
De bedrijfsleider ging tijdig naar huis.	de bedrijfsleider	ging

2. Ga zo verder. Denk eerst goed na, voordat je het opschrijft.

douchen	ik <i>douchte</i>	wij hebben <i>gedouchet</i>
founduen	ik fonduede	wij hebben gefondued
mixen	ik mixte	wij hebben gemixt
grillen	ik grillde	wij hebben gegrilld
racen	ik racete	wij hebben geracet
barbecuen	ik barbecuede	wij hebben gebarbecued
hockeyen	ik hockeyde	wij hebben gehockeyd
sponsoren	ik sponsorde	wij hebben gesponsord
cricketen	ik crickete	wij hebben gecricket
finishen	ik finishte	wij hebben gefinisht

3. Vul hier eens een naam van een dier in.

Hij loopt als een kievit	Hij brult als een leeuw
Hij graaft als een mol	Hij kruipt als een slang
Hij eet als een paard	Hij rent als een haas
Hij zwemt als een rat	Hij klimt als een aap
Hij zingt als een lijster	Hij blaast als een kat

4. Welke werkwoorden horen bij de volgende woorden?

breuk	- breken	huichelaar	- huichelen
telefoon	- telefoneren	etalage	- etaleren
bevel	- bevelen	gezicht	- zien
arrestatie	- arresteren	acteur	- acteren
logement	- logeren	gift	- geven
kamp	- kamperen	hulp	- helpen

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Met je vingers kun je aardige **silhouetten** maken.

Als je op reis gaat, koop je **souvenirs**.

Het ongeluk veroorzaakte **stagnatie** in het treinverkeer.

Mijn zus leert **stenografie**.

De zeeman liet zijn arm **tatoeëren**.

silhouetten: schaduwbeelden

souvenirs: voorwerpen die je als herinnering wilt bewaren

stagnatie: stilstand, stremming

stenografie: snelschrijven door middel van tekens en afkortingen

tatoeëren: figuren aanbrengen door inkt onder de huid te spuiten

1. Schrijf de persoonsvorm in de verleden tijd.

<i>verdiepen</i>	De kinderen verdiepten zich in hun spel.
<i>binnentreden</i>	Ze merkten niet, dat er iemand binnentrad .
<i>grazen</i>	De koeien graasden op de alpenweiden.
<i>worden</i>	De bewoners werden door het water verrast.
<i>versmachten</i>	De woestijnreizigers versmachtten van dorst.
<i>amuseren</i>	We amuseerden ons met dit nieuwe spel.
<i>verbazen</i>	Het verbaasde je toch niet, dat hij blijft zitten?
<i>uitrusten</i>	Vader rustte wat uit op de bank.
<i>verbieden</i>	De agent verbod ons door te rijden.
<i>wachten</i>	Joan wachtte al een hele tijd.

2. Vul een voorzetsel in.

Heidi was **in** de wolken **met** haar nieuwe fiets.
 Ze werd **van** het kastje **naar** de muur gestuurd.
 We zijn geabonneerd **op** een avondblad.
Door schade en schande wordt men wijs.
 Het zware werk ging **van** een leien dakje.
 De toeschouwers juichten **van** vreugde.
 De journalist bracht verslag **aan** zijn krant uit.
 Bier wordt **met** gerst bereid.

3. Vul in: *ei* of *ij*.

De auto verminderde geleidelijk zijn snelheid.
 Wat doe je liever: zeilen of roeien?
 Lust je graag marsepein?
 Deze zaak wordt binnenkort uitgebreid.
 Je weet toch, dat je bescheiden moet zijn?
 In de bergen moet je soms steile hellingen beklimmen.
 We genoten van het heerlijke zomerweer.
 Bart zei, dat hij eigenlijk niet kon komen.

4. Schrijf de verkleinwoorden erachter. Nadenken!

paraplu	- parapluutje	auto	- autootje
sprong	- sprongetje	leuning	- leuninkje
maand	- maandje	snee	- sneetje
maan	- maantje	station	- stationnetje
jongen	- jongetje	baby	- baby'tje
tekening	- tekeningetje	lamp	- lampje

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Kun je dit gouden horloge **taxeren**?

Die tocht door de woestijn had een **tragisch** verloop.

Rotterdam is een **transitohaven**.

Deze firma beschikt over moderne **transportmiddelen**.

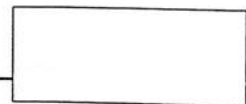
taxeren: op waarde schatten

tragisch: droevig, treurig

transitohaven: doorvoerhaven

transportmiddelen: vervoermiddelen

1. Zoek het onderwerp en het lijdend voorwerp. Doe je best!

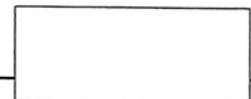
	<i>onderwerp</i>	<i>lijdend voorwerp</i>
Hij heeft een souvenir meegebracht.	hij	een souvenir
Mijn ouders hebben hun gouden feest gevierd.	mijn ouders	hun gouden feest
Men zal deze straat volgend jaar asfalteren.	men	deze straat
Oom heeft de brief meteen gepost.	oom	de brief
De chauffeur wilde de lifters meenemen.	de chauffeur	de lifters
De leraar vertelt een verhaal.	de leraar	een verhaal
Hij heeft een mooi boek gekregen.	hij	een mooi boek
De violist speelde een prachtig muziekstuk.	de violist	een prachtig muziekstuk
Zeg, heb jij die gulden gevonden?	jij	die gulden
Je moet de wekker eens opwinden.	je	de wekker

2. Vul een voorzetsel in.

Het sein staat op rood.	Hij is bang voor straf.
Ik lach om mijn zusje.	Oom morst op zijn pak.
Ik vecht tegen mijn tranen.	Een reis met de trein.
Ik tuur in de verte.	Rijden door een tunnel.
Ze wuift naar haar oom.	Ze wuift met haar zakdoek.
Hij is verdiept in het boek.	Hij weet op alles raad.
Betalen met gepast geld.	Verzekerd tegen diefstal.
Hij stopt voor de stopstreep.	De groeten van allen.

3. Ga zo verder!

kort	- <i>korter</i>	- <i>het kortst</i>
sterk	- sterker	- het sterkst
vreemd	- vreemd	- het vreemdst
langzaam	- langzamer	- het langzaamst
beleefd	- beleefder	- het beleefdst
vervelend	- vervelender	- het vervelendst
slim	- slimmer	- het slimst
beroemd	- beroemder	- het beroemdst

1. In welk woord zit geen fout?

☒ café	☒ onmiddellijk
☐ cafeé	☐ onmiddelijk
☐ gichelen	☒ kerstspel
☒ giechelen	☐ kerstpel
☐ grinnikken	☒ ondraaglijk
☒ grinniken	☐ ondragelijk
☒ graffiti	☒ producten
☐ grafiti	☐ produkten
☐ intervieww	☐ shampo
☒ interview	☒ shampoo

2. Welk woord kies je uit?

vermolmd - bedorven - verroest - verschoten - bouwvallig - versleten

Door vocht is het stuur van de fiets **verroest**.

De oude knotwilg was van binnen helemaal **vermolmd**.

Dit kostuum was tot op de draad toe **versleten**.

Wat smaakt dit vlees vreemd; het is zeker **bedorven**.

De gordijnen waren helemaal **verschoten**.

Er stond in deze straat een **bouwvallig** huis.

3. Kun je dit invullen?

Mensen uit Parijs heten **Parijzenaars**.

Mensen uit Utrecht heten **Utrechters, Utrechtenaren**.

Mensen uit Brussel heten **Brusselaren**.

Mensen uit Milaan heten **Milanezen**.

Mensen uit Griekenland heten **Grieken**.

Mensen uit Roemenië **Roemenen**.

Mensen uit Frankrijk heten **Fransen**.

Mensen uit Spanje heten **Spanjaarden**.

Mensen uit Finland heten **Finnen**.

Mensen uit Zwitserland heten **Zwitsers**.

Mensen uit Normandië heten **Normandiërs**.

Mensen uit Azië heten **Aziaten**.

4. Ga zo verder!

	<i>voltooid deelwoord</i>	<i>verleden tijd</i>
<i>snoeien</i>	- De tuinman heeft gesnoeid .	- De tuinman snoeide .
<i>zingen</i>	- Wij hebben gezongen .	- Wij zongen .
<i>zagen</i>	- De timmerman heeft gezaagd .	- De timmerman zaagde .
<i>praten</i>	- Wij hebben gepraat .	- Wij praatten .
<i>vechten</i>	- Bert heeft gevochten .	- Bert vocht .
<i>bekennen</i>	- De dief heeft bekend .	- De dief bekende .

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

In de tropen vind je een weelderige **vegetatie**.

In ons lokaal is een goede **ventilatie**.

In dit oude huis is nog een **vestibule**.

Deze violist was een **virtuoos**.

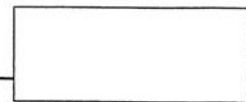
vegetatie: plantengroei

ventilatie: luchtverversing

vestibule: voorportaal, hal

virtuoos: iemand die een kunst volmaakt beheerst

1. Nog één keer goed je best doen! Kies het juiste woord uit.

- antwoord - antwoordt* Je **antwoordt** toch wel per brief?
Dit **antwoord** is niet goed.
- bereid - bereidt* **Bereidt** je vader die lekkernijen?
Waarom was je niet **bereid** mee te gaan?
- weiger - weigeren* Je mag deze uitnodiging niet **weigeren**.
Ik **weiger** nooit.
- passeren - passeer* Die kinderen **passeren** aan de verkeerde kant.
Waarom **passeer** je niet links?
- geef - geeft* **Geeft** hij je wel eens een beloning?
Geef je wel eens aan een collecte?

2. Kun je dit nog invullen?

Zo nijdig als een spin .	Zingen als een lijster .
Zo moe als een hond .	Praten als Brugman .
Zo mager als een lat .	Slapen als een os, een roos .
Zo sterk als een beer, een leeuw, een paard .	Lopen als een kievit .
Zo arm als de mieren, een kerkrat .	Zwemmen als een rat .
Zo rood als een kroot, een kreeft, een kalkoen .	Zinken als een baksteen .
Zo helder als glas, kristal .	Sluiten als een bus .

3. Vul het bijvoeglijke naamwoord op de juiste wijze in.

- De **gebraden** haan werd opgediend.
- Hoe vind je deze **mooie porseleinen** vaas?
- De **bedrogen** winkelier eiste schadevergoeding.
- Dit is een **ivoren** voorwerp.
- Deze **vergulde** lijst hoort om een prachtig schilderij.
- Het **jonge** paard liep in de wei.
- Draag je een **katoenen** jurk?

4. Vul hier een passend woord in.

De **controleur** controleert de bagage.

De **conducteur** knipt de kaartjes.

De **tolk** vertaalt het gesprek.

De **kranen (kraanrijvers, bootwerkers)** lossen het schip.

De **apotheker** bereidt medicijnen.

De **postbode** bezorgt de brieven.

De **taxateur** taxeert het huis.

De **ober (serveerster)** bedient de gasten.

5. Zoek de betekenis op in je woordenboekje.

Deze oude man is nog zeer **vitaal**.

We hebben een **volière** in onze tuin.

In Artis werken verscheidene **zoölogen**.

vitaal: levenskrachtig

volière: grote vogelkooi

zoölogen: dierkundigen

Taal 7, dictees

3b

Vind je dit een goed antwoord?
Haviken en sperwers zijn roofvogels.
Alle prinsessen waren bij het feest.
Ik ontmoette mijn vriend op het perron.
De monteur haalt de accu uit de auto.
Hans besteedde veel te veel geld.
Die man had donkere wenkbrauwen.
De zeilboot strandde op de kust.
Hanneke was te laat en zij miste de trein.
Het miste gisteren nogal.

6b

De telefoniste antwoordt niet.
De inbrekers kozen het hazenpad.
Er is een collecte voor de kankerbestrijding.
We hebben in dit huis last van lekkages.
Prik dit blad met punaises vast.
Mozart en Beethoven zijn componisten.
Hij stond het dichtst bij de brand.
De directeur verdient veel geld.
Ik ga niet met die beslissing akkoord.
Er zitten kieviten en leeuweriken in de wei.

9b

Een apotheker verkoopt veel medicijnen.
De prijs van elektriciteit zal stijgen.
Weet je hoe oud deze eikenbomen zijn?
We gaan de vlag hijsen.
Ella ging met een taxi naar het station.
Mozart componeerde mooie muziek.
De muzikanten spelen op het plein.
Wie lid is van een club betaalt contributie.
De krant vermeldde de dood van de burgemeester.
De rijkaard leidt een rustig leventje.

12b

De chauffeur laadt de pakken in de vrachtauto.
De tuinman harkte en wiede het park.
Kun je een papieren muts maken?
Mijn vader heeft een gouden horloge.
De postpakketten werden op tijd bezorgd.
Deze fabriek maakt veel reclame.
In bier en wijn zit alcohol.
Ik vind dat je hem veel te veel belooft.
Het wordt 's avonds al kil.
Mama bereidde het middagmaal.

15b

In de tuin staan azalea's en begonia's.
Dit dikke boek heeft veel pagina's.
Elk schip heeft een stuurboord en een bakboord.
Die sommen kostten me gisteren heel wat moeite.
De mouwen van dit jasje zijn te nauw.
De verhuizers sjouwden een bank naar binnen.
Die jongen maakte heibel om niets.
In Afrika lijden veel mensen soms honger.
Deze gebreide kousen zitten lekker warm.
In dit grote bos leven veel reeën.

18b

Mijn vader houdt niet van zoute vis.
Je moet rauwkost goed kauwen.
In de pauze konden we nauwelijks spelen.
Er wonen in ons land heel wat miljonairs.
Ik brandde van verlangen om op reis te gaan.
Hannie verwondde zich aan een spijker.
We wonen in een hoog flatgebouw.
Tussen Europa en Afrika ligt de Middellandse Zee.
Jan stond voor dag en dauw op.
Hoeveel kost dit saucijzenbroodje?

21b

Een gedroogde kabeljauw heet stokvis.
De ontspoorde trein wordt op de rails gezet.
In een discotheek wordt harde muziek gespeeld.
We betalen meestal contant.
Je moet de antwoorden goed controleren.
De burgemeester zit in enkele comités.
Bacteriën zijn onzichtbare diertjes.
De man is geen pessimist maar een optimist.
Er staan veel hyacinten in onze tuin.
We gingen dineren in een restaurant.

24b

Jan heeft geprobeerd over de muur te klimmen.
Wie heeft deze nieuwe huizen gebouwd?
Heb je al eens een puzzel opgelost?
In die grote tuin staat een prieeltje.
In het museum stond een stoomlocomotief.
We zijn niet tegen brand verzekerd.
Ik heb hem nooit geloofd.
Dat was een verraderlijke overval.
We gingen gezamenlijk naar het zwembad.
Je dient voor je ouders respect te hebben.

27b

Wat heb je in die taal verandert?
Snijdt je je in de wijsvinger?
We hebben in de tuin gebarbecued.
Ook hebben we gezellig gefondueed.
Lia en Loes hebben gekampeerd.
De beiaardier bespeelt het carillon.
De carrosserie van de auto is verroest.
Mama rustte wat uit op de bank.
De kelner bracht ons koffie met gebak.

30b

Dit is de vervelendste jongen van onze groep.
En hij is ook nog het langzaamst.
De zieke lijdt ondraaglijk veel pijn.
De tuinman heeft de haag gesnoeid.
Het dessert bestond uit ijs met vruchten.
Een van de dromedarissen was ziek.
Mama kruidt het vlees nogal sterk.
Tot hoe laat is de apotheek open?
In de porseleinen vaas zit een barst.
Mensen uit Zwolle heten Zwollenaren.

Kent u de andere Kinheim Blokboeken?

Aardrijkskunde

90-6052-174-9	Atlas van Nederland
90-6052-176-5	Atlas van Europa
90-6052-180-3	Atlas van de Wereld
90-6052-177-3	Blokboek Nederland
90-6052-178-1	Blokboek Europa
90-6052-165-x	Blokboek Wereld

Taal

90-6052-002-5	Blokboek Taal 3
90-6052-132-3	Blokboek Taal 4
90-6052-148-x	Blokboek Taal 5
90-6052-144-7	Blokboek Taal 6
90-6052-162-5	Blokboek Taal 7
90-6052-158-7	Blokboek Taal 8
90-6052-018-1	Blokboek Taal 7 extra
90-6052-019-x	Blokboek Taal 8 extra
90-6052-017-3	Cryptologisch

Werkboek afscheid basisschool

90-6052-016-5	Bekijk 't maar, groep 8
---------------	-------------------------

Geschiedenis

90-6052-003-3	Blokboek geschiedenis 6
90-6052-004-1	Blokboek geschiedenis 7
90-6052-005-x	Blokboek geschiedenis 8

Natuur

90-6052-027-0	Blokboek Natuur 4
90-6052-028-9	Blokboek Natuur 5
90-6052-024-6	Blokboek Natuur 6
90-6052-025-4	Blokboek Natuur 7
90-6052-026-2	Blokboek Natuur 8

Staatsinrichting

90-6052-167-6	Blokboek Staatsinrichting
---------------	---------------------------

Verkeer

90-6052-146-3	Blokboek Verkeer 3
90-6052-147-1	Blokboek Verkeer 4
90-6052-131-5	Blokboek Verkeer 5
90-6052-153-6	Blokboek Verkeer 6
90-6052-154-4	Blokboek Verkeer 7/8
Handleiding	Vijf deeltjes

Rekenen

90-6052-006-8	Blokboek rekenen A
90-6052-007-6	Blokboek rekenen B
90-6052-008-4	Blokboek rekenen C
90-6052-009-2	Blokboek rekenen D
Handleiding	Eén boek voor vier delen

Tekenen

90-6052-029-7	Blokboek tekenen 4
90-6052-030-0	Blokboek tekenen 5
90-6052-031-9	Blokboek tekenen 6
90-6052-127-7	Blokboek tekenen 7
90-6052-128-5	Blokboek tekenen 8
werkwijzers	

Bij alle blokboeken zijn
antwoordenboeken te krijgen

H. Arnoldus *Blokboek Taal 7, antwoorden, dictees*

Vormgeving: Caroline Huygen
Illustraties: Noga Zohar

© 1999 Kinheim Marketing BV
 't Zand 10
 4254 XP Sleeuwijk
 tel 0183 302537
 fax 0183 304996

Het is niet toegestaan pagina's uit dit boek te kopiëren.

